

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р. Даниела Тупарова (Дурева),
ЮЗУ „Неофит Рилски“, гр. Благоевград
на дисертационен труд на тема:

„МЕТОДИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТАРИУМ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ
ПО КОМПЮТЪРНИ МРЕЖИ И КОМУНИКАЦИИ“

за присъждане на образователната и научна степен “доктор”, в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност Методика на обучението по информатика и информационни технологии

Автор: ГЕНЧО ДИМИТРОВ СТОИЦОВ, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Компютърни технологии“ при Факултет по математика и информатика на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

Научен ръководител: доц. д-р Коста Гъров

Настоящата рецензия е изготвена на основание на заповед РЗЗ-1168 от 01.04.2013 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и в съответствие с член 4 на Закона за развитие на академичния състав в Република България и чл. 2 (8) от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на Пловдивския университет “Паисий Хилендарски” (ПУ).

1. Общо описание на представените материали

Комплектът материали на хартиен носител, представен от Генчо Димитров Стоицов, е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет и включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- копие от диплома за висше образование (ОКС “магистър”)
- заповеди за зачисляване в докторантура, промяна темата на дисертацията и отчисляване от докторантура;
- заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит по специалността с успех Отличен 6,00;
- протоколи от катедрени съвети, свързани с докладване на готовност за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;

- заповед на Ректора за разширяване на състава на Катедрения съвет;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията, списък със всички публикации и участия в проекти;
- копия на научните публикации;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- справка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет;
- удостоверение за участие в образователни и изследователски проекти;

Комплектът с документи е пълен и подреден.

2. Кратки биографични данни на докторанта

Генчо Димитров Стоицове завършил специалност Математика със специализация по информатика в ПУ „Паисий Хилендарски“ през 1996 г. От 1997 г. работи в ПУ „Паисий Хилендарски“ последователно като асистент, старши асистент, главен асистент. Водил е лекции по дисциплините: Компютърни мрежи и комуникации, Графика и анимация, Компютърни презентации, Съвременни информационни технологии в образованието; и упражнения по следните дисциплини: Компютърни мрежи и комуникации, Училищен курс по информатика, Практикум и др. Участвал е в шест национални образователни и изследователски проекта.

3. Оценка на актуалността на темата на дисертационното изследване и целесъобразността на поставените цели

Дисертационният труд е посветен на неразработвана до момента в България тематика, свързана с методиката на обучение във ВУЗ и по-конкретно методика на обучението по компютърни мрежи и комуникации.

Обучението по компютърни мрежи и комуникации е важно за подготовката на кадри в областта на ИТ бизнес сектора и има важно значение при формиране на компетенциите на ИТ специалистите. Същевременно съдържанието много често се възприема по-трудно от студентите. Те срещат редица затруднения, свързани с усвояването на учебното съдържание, които много точно са очертани в дисертационния труд. Смятам, че представеното дисертационно изследване е актуално именно заради необходимостта от подготовката на кадри в областта на информатиката и ИТ с формирани компетенции и необходимостта от научно-методически основи за развитие на уменията за изграждане и администриране на компютърни мрежи.

Методологическите параметри на изследването са обосновани и коректно формулирани. Поставените изследователски цели и задачи са обосновани и реализирани.

4. Характеристика, анализ и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа 222 страници, от които 162 в основната си част, 7 страници използвана литература и три приложения в обем от 53 страници. Използваната литература включва 126 източника, от които 41 на кирилица и 85 на латиница. Трудът съдържа 76 фигури и 29 таблици, които спомагат за по-лесното му възприемане. Представен е подробен списък на таблиците и фигурите в началото на дисертационния труд.

Изследването е структурирано в Увод, три глави, заключение и три приложения.

В уводната част докторантът формулира методологическите параметри на дисертационното изследване – обект, предмет, цели, задачи и хипотеза. Определените изследователски задачи са формулирани ясно и конкретно, което е предпоставка за тяхното реално изпълнение и съответно водят до постигане на поставената в дисертационния труд основна цел.

Глава първа е посветена на теоретичните и практическите основи, обуславящи дисертационното изследване. Очертани са основни проблеми в обучението по компютърни мрежи и комуникации, като е направен подробен анализ на тенденциите в обучението по дисциплината в различни образователни степени – средно и висше образование. Анализирани са препоръките на ACM Computer Science Curricula. Направен е обзор на съществуващи решения за прилагане на интерактивни симулации и анимирани модели на компютърни мрежи. Разгледани са методически въпроси свързани с прилагането на динамична нагледност в обучението по компютърни мрежи и комуникации. Базирайки се на направения анализ е предложен модел за структуриране и организация на учебното съдържание по компютърни мрежи и комуникации за специалности в областта на информатиката. За нуждите на дисертационния труд е въведено ново понятие „симулакрум“.

Във втората глава много подробно е представено примерно учебно съдържание по дисциплината Компютърни мрежи и комуникации. За всяка тема са описани в детайли целите и очакваните резултати. Използваната терминология при формулирането на очакваните резултати е базирана основно на таксономията на Блум. Формулираните очаквани резултати в голяма част от темите са коректни. Имам забележка към използването на глагола „познава“, който не е достатъчно конкретен при формулиране на цели и очаквани резултати от обучение.

За постигането на целите и очакваните резултати са предложени 22 симулационни или имитационни модели на, към които прецизно са описани очакваните резултати, които трябва да се постигнат с използването им в процеса на обучение по дисциплината Компютърни мрежи и комуникации. Към повечето от темите са предложени и методически указания за използването на симулационните и анимационните модели. Предложеното детайлно учебно съдържание е много добре онагледено с графики, схеми и таблици.

В глава трета е представена експерименталната част на изследването. Използван е подходящ инструментариум за реализация на диагностичните процедури. Изследването е проведено в рамките на две учебни години и са включени 332 студенти от ПУ „Паисий Хилендарски“. Коректно са дефинирани критериите и показателите за оценка на експерименталните данни. Приложени са адекватни статистически методи. Направени са коректни изводи от приложените статистически методи. Резултатите са представени с подходящи графики и таблици. Потвърдена е основната хипотеза на изследването. Направени са допълнителни изводи и оценки, свързани с влиянието на особеностите на специалността върху усвояването на учебното съдържание.

В приложенията са представени: използваният инструментариум в педагогическия експеримент; подробни таблици с първични и вторични данни от педагогическия експеримент и фрагменти от кодове на разработените и използвани от докторанта анимации и интерактивни симулации.

В дисертационния труд е представена таблица, която отразява връзките между приносите, задачите, мястото на описание в дисертационния труд и публикациите.

Като цяло дисертационният труд е добре структуриран. Докторантът демонстрира добро познаване на методите на педагогическите изследвания, има критично отношение и собствена позиция по изследваната проблематика. Очертани са ключови проблеми при обучението по компютърни мрежи и комуникации във ВУ.

Авторефератът е в обем от 32 страници и отразява съдържанието на дисертационния труд.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представени са 5 публикации по дисертационния труд, от които 2 са самостоятелни и 3 са в съавторство. Публикациите са разпределени както следва: 1 в списание, 1 в сборник доклади от международна конференция, 3 са доклади на национална конференция, издадени в периодично издание. Една от статиите е на английски език, останалите са на български език. Няма наличие на фрагментация в представените публикации. В края на всяка глава от дисертационния труд са посочени публикациите, които са свързани с резултатите, представени в съответната глава.

Няма информация за забелязани цитирания на публикациите.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Приемам формулираните в дисертационния труд приноси.

Смятам, че предложената технология за обучение и разработените учебно съдържание и симулации са важни за развитието от една страна на методиката на обучение по информатика и от друга страна за реализация на обучението по

компютърни мрежи и комуникации във ВУЗ. При подходяща адаптация материалите могат да се използват и в профилирано и професионално обучение в средното училище.

7. Критични забележки и препоръки

В уводната част би могло да се акцентира на актуалността на проблематиката, вместо в първа глава.

В списъка с използвани литературни източници в автореферата под 19 и 20 номер е посочен един и същи източник.

По отношение на използването на разширената таксономия на Блум и определянето на очакваните резултати препоръчвам да се избягва използването на глагола „познава“, тъй като той не предполага конкретизация и измеримост на очакваните резултати.

Желателно е бъдещите публикации на докторанта да се насочат и към представяне на резултати на международни форуми в чужбина.

8. Заключение

Дисертационният труд на Генчо Димитров Стоицов на тема „МЕТОДИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТАРИУМ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ ПО КОМПЮТЪРНИ МРЕЖИ И КОМУНИКАЦИИ“ отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и процедурните правила на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

В дисертационния труд, представен за рецензиране, докторантът Генчо Димитров Стоицов е показал умения за провеждане на теоретично и експериментално научно изследване.

Изхождайки от представените по-горе аргументи давам своята **положителна** оценка за проведеното научно изследване, представено в рецензираните дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Генчо Димитров Стоицов в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност Методика на обучението по информатика и информационни технологии.

10.05.2013 г.

Рецензент:

доц. д-р. Даниела Тупарова (Дурева)